P.V.E.G. - BRUSSEL

VERSLAG 59e ZITTING RAAD VAN MINISTERS DER EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, GEHOUDEN OP 27 EN 28 JANUARI 1969

BIJEENKOMST OP MAANDAG 27 JANUARI 1969

1. Agenda

Goedgekeurd.

2. Lijst van A-punten

Goedgekeurd.

3. Voedselhulp (doc. R/120/69)

Overeenkomstig de suggestie van de voorzitter van het Comité van Permanent Vertegenwoordigers kwam de Raad overeen tijdens de volgende zitting het uitvoeringsschema voor de communautaire voedselhulp te behandelen en goed te keuren.

Wat de financiering betreft ging de Raad ermee accoord dat voor één jaar de restituties zullen worden vergoed of fob-basis. In uitzonderingsgevallen, met name indien de begunstigde landen de vervoerskosten niet kunnen dragen, kan echter voor communautaire acties ook een vergoeding plaatsvinden van de vracht naar het land van bestemming.

Voorts ging de Raad ermee accoord dat voor communautaire acties ook de eventuele extra-vervoerskosten binnen de Gemeenschap worden vergoed.

Ten aanzien van de vraag of de afrekening al dan niet via de begroting van de Gemeenschap zal moeten worden geleid, ging de Raad er na enige discussie mee accoord dat de verrekening via de Gemeenschapsbegroting kan plaatsvinden, zonder zich echter uit te spreken over de daarbij te volgen technieken. Staatssecretaris De Koster verklaarde zich hierbij voorstander van de toevoeging van een bijzondere titel "Voedselhulp" aan de begroting.

De verdere technische details zullen worden uitgewerkt door het Comité van Permanent Vertegenwoordigers.

De Italiaanse delegatie verklaarde dat zij om interne administratieve redenen alleen een vaste sleutel voor de verdeling van de kosten van de communautaire acties kon accepteren. De Duitse delegatie sloot zich hierbij aan, maar was bereid ook andere oplossingen in overweging te nemen.

© NA, 2.02.05.02 (Arch. MR) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 919
http://resources.huygens.knaw.nl/europeseintegratie/doc/S01993

4. Tabaksvoorstellen (doc. R/121/69)

Na een inleiding van de adjunct-voorzitter van het Comité van Permanent Vertegenwoordigers over de stand der werkzaamheden met betrekking tot de Commissievoorstellen voor een marktorganisatie terzake van ruwe tabak, voor een aanpassing der monopolies, voor fiscale harmonisatie met betrekking tot de consumptie en tenslotte voor een regiem in de landen overzee, werd het woord gegeven aan de Italiaanse delegatie, die dit onderwerp op de agenda had gezet.

Staatssecretaris Zagari zette omstandig de Italiaanse these uiteen, dat uit de Raadsresolutie van 11 mei 1966 zou kunnen worden geconcludeerd dat aan de behandeling van het eerste der genoemde Commissievoorstellen, namelijk betreffende de marktorganisatie voor ruwe tabak, een absolute voorrang moet worden verleend. Italië achtte het ondenkbaar dat een nieuw financieel reglement tot stand zou komen, tenzij deze marktorganisatie is aanvaard.

Ambassadeur Boegner had begrip voor de Italiaanse moeilijkheden en meende dat de discussie in het Comité van Permanent Vertegenwoordigers met voortvarendheid moet worden doorgezet.

Staatssecretaris De Koster was het met het interessante Italiaanse betoog niet eens, maar kon de suggestie van de voorzitter volgen om thans niet verder op deze zaken in te gaan.

Vice-President Mansholt meende dat de Raad op een gegeven moment een politieke keus zal moeten maken. Dit zou door het Comité van Permanent Vertegenwoordigers kunnen worden voorbereid.

Staatssecretaris von Dohnanyi was bereid de urgentie der problemen te erkennen, maar weigerde de ontkoppeling der vier voorstellen.

Commissaris Sassen wees op de urgentie van de aanpassing der monopolies, welke op zijn laatst op 1 januari 1970 dient te zijn geschied.

Tenslotte concludeerde de voorzitter dat in de volgende zitting opnieuw een interimair verslag door het Comité van Permanent Vertegenwoordigers zal worden uitgebracht.

5. Gemeenschappelijke energiepolitiek (doc. R/132/69)

Commissaris Haferkamp gaf een uiteenzetting over de nieuwe oriëntering van de Commissie betreffende de energiepolitiek. Het is de bedoeling met deze eerste oriëntering een overzicht te geven van de huidige situatie op het gebied van de energie en tevens een aantal problemen aan te stippen die om een oplossing vragen. Ten aanzien van de inhoud van deze eerste oriëntering werd de volgende indeling gegeven:

A. Noodzaak van een energiebeleid

1. Allereerst zal worden uiteengezet welke de betekenis is van de energie als kostenfactor in de industrie van de Gemeenschap. Bij het nemen van investeringsbeslissingen en bij het oplossen van de vraag waar nieuwe industrieën gevestigd dienen te worden speelt het energievraagstuk een grote rol. Ook is het van belang bestaande scheve situaties recht te trekken.

2. De energiesector is een sector die grote investeringen vereist. Een optimale uitbuiting van de bestaande energiebronnen maakt het noodzakelijk de gehele Gemeenschap hierbij te betrekken.

3. Het is noodzakelijk te komen tot een diversificatie van de bevoorradingsstromen. Het vraagstuk van het beperkte aantal leveranciers op bepaalde gebieden zal daarbij moeten worden bestudeerd.

B. Doelstellingen

Hierbij is het de bedoeling van de Commissie op de eerste plaats een aantal accenten te plaatsen met betrekking tot hetgeen reeds werd uiteengezet in het energieprotocol van 1964. De dienende functie van de energie werd nog eens onderstreept, zodat de verbruiker op de eerste plaats zal komen bij het uit te stippelen beleid. De bevoorrading en de stabiliteit over een langere periode zijn hierbij van het grootste belang. Wellicht zal zich een conflict voordoen tussen het sociale en regionale beleid enerzijds en het energiebeleid anderzijds, maar de Commissie gelooft dat men dit kan oplossen door er van uit te gaan dat het energiebeleid de richting moet aangeven, terwijl het sociale en regionale beleid veeleer bepalend zijn voor het ritme.

C. Het instrumentarium

De Commissie gaat ervan uit dat een krachtige concurrentie een noodzakelijke voorwaarde is voor een energiebeleid, maar dat anderzijds een zeker toezicht van gemeenschapszijde gewenst is. Dit zou een toezicht moeten zijn op bevoorradingsstromen, terwijl tevens aandacht dient te worden besteed aan bepaalde structurele eigenaardigheden. In dit verband wees Commissaris Haferkamp erop dat er in deze sector veel aanvragers maar weinig aanbieders zijn. De buitenlandse handel speelt bovendien een bijzondere rol.

Wat betreft de uitvoering van het beleid is de Commissie van oordeel dat informatie en confrontatie als voornaamste middelen moeten worden gehanteerd, maar dat het daarnaast nodig kan zijn van tijd tot tijd bepaalde ingrepen te verrichten. In concreto betekent dit dat coördinatie van nationale activiteiten op verschillende niveaux van het allergrootste belang is, maar dat er problemen zijn, die niet kunnen worden opgelost op een nationaal niveau. In dit laatste geval zou communautaire ingrijpen op zijn plaats zijn.

In zijn eerste oriëntering zet de Commissie in de eerste titel de wenselijkheid en de modaliteiten van een jaarlijks conjunctuuronderzoek en de stand van zaken op energiegebied uiteen. In de tweede titel wordt een aantal maatregelen aanbevolen, die betrekking hebben op het vrije verkeer van goederen, de vrijheid van vestiging, de concurrentie en de harmonisatie van belastingen. In de derde titel worden de mogelijkheden onderzocht om tot een goedkope en zekere energiebevoorrading te komen. Dit betekent dat het handelsbeleid zal moeten worden geformuleerd, dat er voorstellen voor structuurpolitiek zullen moeten worden voorgelegd, dat de productiviteit aan de vraag zal moeten worden aangepast en dat de Commissie zal moeten nagaan in hoeverre bepaalde steunmaatregelen verantwoord zijn. Anderzijds moeten de verschillen in de mededingingsvoorwaarden uit de weg worden geruimd. Voorts zal de Commissie enige voorstellen doen om te komen tot een voldoende bevoorrading.

Wat betreft de procedure heeft de Commissie de eerste oriëntering betreffende het energiebeleid niet voorgelegd aan de Raad met het doel tot een formeel besluit te komen. Het gaat er nu nog om het kader van de politieke doeleinden af te bakenen. De Commissie wacht daarom met spanning op de reacties van de Raad. De Commissie zal spoedig met gedetailleerde voorstellen komen ter uitvoering van verdragsverplichtingen en genomen Raadsbesluiten.

Aangezien er van Raadszijde nog geen reacties waren op deze uiteenzetting, concludeerde de voorzitter dat het het beste is om het Comité van Permanent Vertegenwoordigers ermee te belasten de essentiële punten uit het exposee van de Commissie te lichten en hierover een rapport voor te bereiden voor de Raad. Dit zou dan als basis kunnen dienen voor de komende discussies tussen Raad en Commissie. Dit rapport zou binnen een periode van drie maanden moeten worden uitgebracht.

6. Israel (doc. S/70/69)

Staatssecretaris De Koster onderstreepte, met verwijzing naar het nieuwe Nederlandse memorandum, nog eens het grote belang van een evenwichtige ontwikkeling van de betrekkingen tussen de EEG en de Middellandsezee-landen. Een scheeftrekken van de verhoudingen, met name wat de concurrentieverhouding betreft, zou tot ernstige repercussies kunnen leiden. Uit deze overwegingen achtte hij het noodzakelijk de voorbereidende werkzaamheden met betrekking tot het afsluiten van een accoord met Israel zo spoedig mogelijk af te ronden. Hij zou derhalve gaarne zien dat het resultaat van de werkzaamheden in het Comité van Permanent Vertegenwoordigers zo spoedig mogelijk aan de Raad zal worden voorgelegd, opdat daarover tijdens de komende Raadszitting van gedachten kan worden gewisseld.

Hierna zette de voorzitter van het Comité van Permanent Vertegenwoordigers uiteen dat er over de werkhypotheses van een partiële oplossing nog gestudeerd werd door de ad-hoc-groep Israel, maar dat de twee andere hypotheses, die betreffende een globaal accoord en die betreffende een niet-preferentieel handelsaccoord, reeds volledig

waren uitgewerkt. Het zou daarom niet moeilijk zijn de Raad tijdens zijn komende zitting een compleet dossier voor te leggen.

Staatssecretaris Lahr verklaarde zich volledig achter het Nederlandse standpunt te kunnen zetten. Hij onderstreepte bovendien dat een evenwichtige ontwikkeling ook inhield dat de oplossingen voor de verschillende landen niet teveel van elkaar verschilden. Het Comité van Permanent Vertegenwoordigers zal voortgang moeten maken met zijn werkzaamheden, zodat tijdens de komende Raadszitting op concrete wijze over de betrekkingen met Israel kan worden gediscussieerd. Dit standpunt werd ook door de Belgische en Luxemburgse delegaties gedeeld. Ook Italië kon zich hiermee wel verenigen, maar wees erop dat de problemen vooral van industriële aard waren, aangezien op landbouwgebied voor de belangrijkste producten al voorzieningen waren getroffen.

Frankrijk wees erop dat, ofschoon het zich niet verzette tegen spoedige voortzetting der werkzaamheden, dit vanzelfsprekend inhield dat alle oplossingen open dienden te blijven.

Tenslotte was de Commissie van oordeel dat een debat ten principale tijdens de huidige Raadszitting niet kon plaatsvinden. Bepaalde vraagstukken in verband met een partiële oplossing werden nog onderzocht en zouden daarom beter tijdens de volgende Raadszitting kunnen worden besproken.

De voorzitter concludeerde dat het Comité van Permanent Vertegenwoordigers belast wordt zijn werkzaamheden voort te zetten en verslag aan de Raad uit te brengen tijdens een der komende zittingen.

7. Joegoslavië (doc. S/67/69)

De voorzitter van het Comité van Permanent Vertegenwoordigers zette de standpunten van de diverse delegaties uiteen, zoals deze tijdens de afgelopen zitting naar voren waren gekomen. Hij wees er met name op dat de weigering van Frankrijk om zich aan te sluiten bij het standpunt van de overige vijf delegaties betreffende het onderhandelingsmandaat voor de Commissie, de onderhandelingen met Joegoslavië in grote moeilijkheden zou brengen. Frankrijk heeft evenwel twee andere concessies gedaan, namelijk voor invoer van een contingent van het ras Boucha en voor levende runderen van 220 tot 300 kg. Hij vroeg zich af of het niet verstandig was de volgende Raadsbijeenkomst af te wachten en intussen op het niveau van Permanent Vertegenwoordigers nog eens na te gaan of een meer acceptabel compromis voor de Joegoslaven tussen de zes Lidstaten kon worden bereikt.

Staatssecretaris Lahr onderstreepte het politieke en economische belang voor Joegoslavië van een bevredigende regeling op het gebied van het rundvlees. Het handelsdeficit van Joegoslavië met de EEG is dermate hoog, dat een zekere concessie van EEG-zijde toch wel gewenst is. Hij stelde voorts twee vragen aan de Commissie: 1) hoe de Commissie de concessies van Frankrijk beoordeelde en 2) of het voor-

gestelde mandaat door de vijf Lidstaten werkelijk schade toebracht aan de Franse export.

Het Commissie-antwoord luidde dat er tot op heden geen invoer in de Gemeenschap had plaatsgevonden van Boucha-runderen. Het was dus moeilijk de Franse concessie op waarde te schatten. Alleen stond vast dat dit vlees van zeer inferieure kwaliteit is en dat het alleen voor verwerkingsdoeleinden kan worden gebruikt. Wat betreft de tweede Franse concessie wees de Commissie erop dat de invoer van dit soort runderen in geen verhouding staat tot de totale invoer van rundvlees in de Gemeenschap. Ook in dit geval was het moeilijk te becijferen wat de Franse concessie voor Joegoslavië betekent. Voorts wees de Commissie erop dat de door de Commissie ontworpen regeling voor het baby beef de Franse belangen nauwelijks raakte, aangezien het Joegoslavische vlees tegen dezelfde prijs de EEG binnenkomt als rundvlees uit andere derde landen. Joegoslavië krijgt derhalve geen gunstiger concurrentievoorwaarden, maar alleen een betere opbrengst voor zijn rundvlees.

Ook Italië toonde zich zeer teleurgesteld. Het is duidelijk dat een overeenkomst met Joegoslavië niet tot stand kan komen zolang het rundvleesvraagstuk niet op bevredigende wijze is geregeld. De Franse voorstellen zijn zo marginaal dat deze nauwelijks aan Joegoslavië kunnen worden voorgelegd. Italië wees erop dat door andere Lidstaten vaak offers waren gevraagd aan dit land ten behoeve van Middellandsezee-landen maar dat, nu Italië een bescheiden concessie vroeg voor Joegoslavië, met name Frankrijk niet bereid was aan de Italiaanse wens tegemoet te komen. Aangezien blijkt dat er nu geen overeenkomst te bereiken is, dient deze aangelegenheid nog eenmaal naar het Comité van Permanent Vertegenwoordigers te worden verwezen. Tijdens de komende Raadszitting zal dan een definitieve beslissing moeten worden genomen.

Ook Nederland was van oordeel dat men zich nu lang genoeg bezig had gehouden met dit probleem. Grote spoed was geboden en in de volgende Raadszitting zou inderdaad "hoe dan ook" een beslissing moeten worden genomen. De Belgische en Luxemburgse delegaties verdedigden hetzelfde standpunt.

Hierna zette Ambassadeur Boegner uiteen dat ieder land wel eens in een positie geplaatst wordt waarin het onmogelijk is bepaalde concessies te doen. In dit geval kan Frankrijk niet zo liberaal zijn op het gebied van rundvlees als de overige vijf. Frankrijk zal zich er niet tegen verzetten dat het Comité van Permanent Vertegenwoordigers dit probleem verder bestuderen, maar de Franse Permanent Vertegenwoordiger zal niet in waarom een dergelijke haast geboden was. Volgens Frankrijk heeft het geen zin grote spoed te betrachten, aan-
/niet gezien/te verwachten is dat het Franse standpunt grote wijzigingen zal ondergaan.

Tenslotte werd afgesproken dat het Comité van Permanent Vertegenwoordigers zich nog eens met dit probleem zal bezighouden en dat het beslissende woord dan gesproken zal moeten worden tijdens de komende Raadszitting.

8. Procedure onderhandelingen met de GASM (doc. S/76/69)

De voorzitter van het Comité van Permanent Vertegenwoordigers bracht verslag uit over de totstandkoming van de tot nu toe gedane voorstellen en in het bijzonder over de derde en vierde versie (bijlage I en II van doc. S/1133/68. Aangezien deze voorstellen geen unanimiteit verkregen, kwam een nieuw voorstel tot stand, op verzoek van President Rey nader gewijzigd, waaromtrent de Raad thans een beslissing moet nemen.

Op de vraag van Minister Grégoire of tegen dit voorstel bezwaren bestonden, antwoordde Staatssecretaris De Koster dat de Nederlandse regering inderdaad bezwaren koesterde. Het voorstel dat voor ons ligt, aldus de Staatssecretaris, is nauwelijks een compromis te noemen. De wijze waarop op grond van dit voorstel de Commissie een rol bij de onderhandelingen krijgt toebedeeld is voor het Nederlandse Parlement een moeilijk te verteren zaak. De tijd dringt echter en ook Nederland is er zich van bewust dat de onderhandelingen thans snel moeten beginnen. Ten aanzien van het voorstel zelf stelde de Nederlandse delegatie dat, indien er over dit voorstel gestemd zou worden, de Nederlandse delegatie zich van stemming zal onthouden.

De voorzitter van de Commissie, de heer Rey, reageerde op deze verklaring met de opmerking dat, al was het thans voorliggende compromis niet "très glorieux", het niettemin een compromis was waar de Commissie achter stond. In een enigszins gepassineerd betoog stelde de heer Rey vervolgens dat de Nederlandse verklaring de positie van de Commissie wel zeer moeilijk maakt. Immers ook de Commissie kan een motie van wantrouwen van het Europees Parlement te wachten staan. Hij wilde daarom met nadruk om een unaniem accoord van de Raad met betrekking tot dit compromis-voorstel vragen.

Nadat vervolgens Minister Harmel verklaarde eveneens te willen streven naar een formule die voor iedereen aanvaardbaar is, en daarom voorstelde een definitieve beslissing tot de volgende dag te willen uitstellen, vroeg Minister Grégoire of de leden van de Raad unaniem konden instemmen met de formule van doc. S/76/69 en de verklaring afgelegd door de Nederlandse delegatie op te nemen in het proces-verbaal.

De Nederlandse delegatie verklaarde hierna dat met alle waardering voor het voorstel van Minister Harmel om morgen op de zaak terug te komen, het toch gewenst leek een beslissing niet langer aan te houden. Staatssecretaris De Koster zeide daarom een dergelijk besluit niet te willen verhinderen doch, ondanks het betoog van de heer Rey, zich van een positief oordeel over de procedure-formule te willen onthouden.

De voorzitter constateerde hierna dat het voorstel van doc. S/76/69 door de Raad was aangenomen en dat de verklaring van de Nederlandse delegatie in het proces-verbaal van de bijeenkomst zou worden opgenomen.

BIJEENKOMST OP DINSDAG 28 JANUARI 1969

9. Herziening landbouwpolitiek

De heer von der Groeben gaf een nadere toelichting op een tweetal aspecten van de afvloeiing van arbeidskrachten uit de landbouw, t.w. de algemene economie en de werkgelegenheid. Er zijn in de landbouw van de Lidstaten veel arbeidskrachten, die niet rendabel werk verrichten, dit leidt niet alleen tot individuele achterstand maar ook tot schade voor de algemene economische situatie. Spreker vergeleek daarbij de algemene productiviteit binnen de Gemeenschap met die in Amerika en Japan. De Gemeenschap blijft daarbij achter en het is gewenst om de arbeidsprestatie per hoofd hier te vergroten. Dit vraagt de nodige middelen. Het algemene aanpassingsproces is al jaren aan de gang.

In het Memorandum heeft de Commissie dit aanpassingsproces rationeel willen benaderen en ernaar gestreefd om de overgang uit de landbouw sociaal aanvaardbaar te maken. In de verschillende Lidstaten is dit afvloeiingsproces reeds in min of meerdere mate gevorderd. Het is niet volledig bekend of de resultaten bevredigend waren. De indruk bestaat dat de ontwikkelingen in al de Lidstaten wel in de goede richting gaan.

Dat er bij dit afvloeiingsproces verschillende moeilijkheden rijzen vloeit o.m. voort uit redenen van individuele aard en uit regionale verschillen, deze laatste bemoeilijken het trekken van conclusies voor de Gemeenschap als geheel. De Commissie heeft in het Memorandum een aantal types voor verschillende gebieden gegeven, t.w. de industriegebieden, de halfagrarische gebieden en de overwegend agrarische gebieden. In de industriegebieden zullen maatregelen in de individuele sfeer ten behoeve van afvloeiende landbouwers voldoende zijn. In de halfagrarische gebieden zullen maatregelen genomen moeten worden voor de uitbreiding van industriële werkgelegenheid. Spreker wees hierbij op voorgestelde maatregelen van de Duitse Regering. De Gemeenschap zal coördinerend moeten optreden voor de nationale maatregelen ter verbetering van de infrastructuur in deze halfagrarische gebieden, zulks met het oog op de vraagstukken van de mededinging. In de volledig agrarische gebieden zag spreker problemen rijzen voor de werkgelegenheid in grote gebieden, die niet aantrekkelijk zijn voor industrievestiging en die door bodem en klimaat tevens niet geschikt zijn voor rendabele landbouw. De Lidstaten zijn competent voor het nationale beleid voor de eventuele verbetering van de infrastructuur in dergelijke gebieden, die anderzijds wellicht in aanmerking komen voor bestemmingen als natuurreservaat of als recreatiegebied.

Voor een voldoende aanpassing van de landbouw en een verbetering van de arbeidsproductiviteit in de landbouw is het een absolute voorwaarde dat er voldoende werkgelegenheid is voor degenen die de landbouw verlaten.

Het is niet eenvoudig om de sinds lang bestaande structuren op het platteland van grote delen van de Gemeenschap om te buigen. De laatste jaren hebben de Lidstaten meer ervaring verkregen in de aanpassingen van het regionale beleid. Spreker wilde eraan vasthouden dat dit beleid behoort tot de taak van de Lidstaten. De taak van de Gemeenschap zal liggen in het coördineren van het industriële vestigingsbeleid met het oog op de mededingingsvraagstukken. Het kan bovendien gewenst zijn dat er gemeenschapsprojecten worden ontworpen voor grensgevallen. Spreker zei nadere voorstellen van de Commissie hierover te kunnen toezeggen.

De Italiaanse Staatssecretaris, Zagari, wees erop dat de Commissie een aanzienlijke inspanning heeft verricht door het opstellen van het Memorandum. De Lidstaten zouden tekort schieten in hun verantwoordelijkheid, indien zij daarop niet snel zouden reageren. Italië heeft echter nog niet een definitief standpunt bepaald. Het betreft hier formeel een document over de landbouw, maar in wezen is het een zaak van algemene aard, waarbij vragen aan de orde komen betreffende het industriële beleid, de sociale maatregelen, de werkgelegenheid en het regionale beleid. Bij dit alles is zeer nauw betrokken de ontwikkeling van de communautaire instituten (organen).

Italië kon instemmen met het streven naar een economisch evenwicht in de landbouwproductie. Er zal nog nader beraad nodig zijn ten aanzien van de financiële verantwoordelijkheid, de bijdragen van de Lidstaten en de wijze waarop maatregelen zullen worden uitgevoerd. Spreker was het wel eens met de analyse van het huidige gemeenschappelijke landbouwbeleid, maar hij acht de constateringen over het markt- en prijsbeleid op de langere termijn zwak en onvoldoende. Bij de eenmaking van het landbouwbeleid in de Gemeenschap is eenzijdig de voorkeur gegeven aan het prijsbeleid; Italië heeft altijd ook de nadruk gelegd op het structuurprobleem.

De financiële lasten van het plan zijn hoog; de consequenties van voortzetting van het huidige beleid zijn echter niet minder verontrustend.

Wijzende op het tweede Italiaanse vijfjarenplan, dat in studie is, meende spreker te moeten constateren dat er geen coördinatie is tussen de Gemeenschapsprojecten en de nationale projecten van de Lidstaten voor de algemene economische politiek op de middellange termijn. Coördinatie van de nationale groene plannen is gewenst.

Tenslotte wees spreker op het punt van de handelsbetrekkingen met derde landen, met name Oost-Europa, Zuid-Amerika en de ontwikkelingslanden; Italië beschout dit als een belangrijk punt. Italië is bereid het Memorandum diepgaand te onderzoeken en een constructieve bijdrage

te leveren voor de overgang van de Europese landbouw uit de ambachtelijke fase naar de industriële fase.

Staatssecretaris Antoniozzi zei dat de Gemeenschap als eenheid een structuurbeleid moet voeren, in plaats van de afzonderlijke maatregelen van de Lidstaten, met het doel om het prijssysteem door evenwicht van vraag en aanbod weer tot werking te brengen. Spreker waarschuwde ervoor dat uit het Memorandum zou kunnen worden geconcludeerd dat een onredelijk prijsbeleid zou hebben geleid tot onjuiste productie. Dit zou een onderschatten van het marktbeleid betekenen. De goede voorwaarden voor het toepassen van het systeem van de vrije prijsvorming waren in het verleden niet altijd aanwezig. Ditzelfde geldt ook voor de vrije beroepskeuze. Spreker was van mening dat in de situatie, waarbij de inkomens in de landbouw laag zijn en er algemeen gezien sprake is van een begrotingsdruk bij stijgingen in de prijzen der productiekosten, het moeilijk zal zijn om de prijsdalingen vooraf te doen gaan aan productiebeperkingen.

De heer Antoniozzi verwachtte dat concentratie van bedrijven zal leiden tot stijging van de productie per hectare. Er zal gestreefd moeten worden naar afstemmen van de productie op de afzet.

Het gezinsbedrijf zal een rationele en industriële opzet moeten krijgen. De eisen die aan de productie gesteld zullen worden, zullen tot steeds verdergaande ontwikkelingen in de bedrijfsvormen leiden.

Een parallelle ontwikkeling in de andere sectoren van de economie is een noodzaak voor een goede ontwikkeling binnen de landbouw. Een rationele begrenzing van de pensioengerechtigde leeftijd zal daartoe ook bijdragen. Spreker bepleitte een regionale opzet van de planning van de modernisering in de landbouw. Italië legt er de nadruk op dat er een betere financiële planning noodzakelijk is voor het realiseren van betere financiële resultaten. De kosten van het landbouwbeleid moeten worden gewogen in het kader van het gehele complex van de totale economie van de Gemeenschap. De landbouw eist in dat geheel een logisch aandeel voor die arbeidskrachten die eerder in deze sector hun beroep vonden zonder een keus voor ander werk te kunnen doen. De aanpak van de verbeteringsmaatregelen in de verschillende gebieden zal gecoördineerd moeten worden. Italië is van mening dat de Lidstaten ervan af moeten zien om de structurele en de andere verbeteringsmaatregelen op te zetten. Italië acht het logisch dat de Commissie de prijsvoorstellen voor het komende seizoen als één geheel met het Memorandum beschouwt, maar het is daarvoor nu te laat geworden. Met de prijsvoorstellen mag niet op de komende ontwikkeling vooruit gelopen worden. Status quo van de prijzen zou overwogen kunnen worden.

Staatssecretaris Sarti zei dat Italië de grootste aandacht heeft voor de financiële consequenties. Spreker verzocht ingelicht te worden over de eventuele prioriteit voor de steun voor afvloeiende arbeidskrachten uit de landbouw ten behoeve van herstructurering van de landbouw. Tenslotte verzocht spreker een duidelijke precisering van de kosten van het plan en de verdeling van de nationale bijdragen.

Minster Debré stelde dat het gemeenschappelijk landbouwbeleid van cardinale betekenis is. Het heeft te maken met de toekomst van de Gemeenschap en van de Lidstaten. De oriëntatie van het landbouwbeleid zal beslissend zijn voor de EEG na 1970. Het evenwicht tussen landbouw en industrie zal binnen de Gemeenschap gehandhaafd dienen te blijven. Mocht een landbouwbeleid niet tot stand komen, dan komt de douaneunie voor de industrie in gevaar. De landbouw is een belangrijke zuil van de gemeenschappelijke markt. Een ingrijpende aanpak van het landbouwbeleid heeft ook repercussies voor het industriële beleid en het gehele financiële beleid. De analyse van de Commissie van de algemene maatregelen en de maatregelen ten aanzien van de structuurverbetering komt overeen met de analyse van de Franse landbouw, zoals die door Minister Boulin werd voorgelegd aan het Franse Parlement. Spreker legde de nadruk op de basisbeginselen, met name de gemeenschappelijke preferenties en de financiële stabiliteit. De communautaire preferentie voor landbouwproducten zal versterkt moeten worden. Nu wordt nog 60% van de agrarische producten ingevoerd. Het landbouwbeleid is niet alleen een economisch probleem, maar ook een sociaal en politiek gegeven. De ontwikkeling op middellange termijn is van essentiële betekenis. Het vraagstuk van de prijzen en evenwicht op de markten is urgent. De verstoringen in de sectoren van de zuivel, suiker en oliën en vetten zullen met prioriteit behandeld moeten worden. Daarbij dienen de sectoren zuivel en oliën en vetten in samenhang bezien moeten worden. De financiële verhoudingen zullen in de komende maanden alle aandacht moeten krijgen.

Frankrijk meent dat door de regionale verschillen een uniforme behandeling van de structuurverbeteringen onmogelijk is. Minister Debré is zeer verheugd over de uitspraak van de heer von der Groeben, dat dit een taak van de nationale regeringen is. De Franse regering vraagt om een snelle behandeling van de problemen, die geen uitstel meer kunnen verdragen. De structurele ontwikkeling is een nationale zaak.

Minister Höcherl dankte de Commissie voor haar serieuze documenten. Vele doelstellingen daaruit stroken met de Duitse doelstellingen. De Lidstaten zijn reeds met de structurele maatregelen begonnen, maar coördinatie zal zeker mogelijk zijn. Duitsland is gelukkig met de uitgangspunten; vrijwilligheid, spreiding van de financiële verantwoordelijkheid en een regionale opzet van het structuurbeleid.

Ten aanzien van het evenwicht tussen de verschillende maatregelen merkte Minister Höcherl het volgende op:

- Duitsland stemt in met maatregelen voor het opheffen van overschotten en het vermijden van nieuwe voorraden. Dit is echter niet voor alle producten op dezelfde wijze op te lossen.

- De wensen van exporterende landen, waaronder de ontwikkelingslanden, geassocieerde landen, zijn niet voldoende in de documenten omschreven. Er zal gestreefd moeten worden naar een evenwicht tussen de gemeenschapspreferenties en de wensen van derde landen.

- Duitsland is niet overtuigd van de door de Commissie voorgestelde bedrijfsomvang. Een economisch bedrijfsoptimum mag niet het uitsluitende doel zijn, want er zijn ook andere consequenties verbonden aan de herstructurering van de landbouw. Voor het oplossen van de overschotproblemen moet men niet alleen uitgaan van de agrarische oppervlakte.

- Duitsland zag gaarne de problemen van de grond- en eigendomsrechten nader gepreciseerd, evenals de problemen van de sociale maatregelen.

- De financiële consequenties zijn niet goed te overzien. Er dient rekening te worden gehouden met de financiële planning van de Lidstaten. Minister Höcherl legde de nadruk op de samenhang tussen de regionale maatregelen en de financiële bijdragen van de Lidstaten.

- Spreker had de indruk dat de Commissie voorrang wil geven aan een verlenging van de bestaande prijsregelingen boven een aanpassing van het structuurbeleid. Het is noodzakelijk de marktstructuur, met name van de zuivelmarkt, aan te passen. Er dient snel beslist te worden over het marktbeleid op de middellange termijn.

- Duitsland is van mening dat het Memorandum door de Ministers van Landbouw bestudeerd moet worden en dan later aan de Algemene Raad kan worden voorgelegd. Het Speciaal Comité Landbouw, met medewerking van financiële- en handelsdeskundigen, kan dit voorbereiden.

Minister Harmel wees op de moed, waarmee de heer Mansholt het complex van problemen aanpakt, met als algemene doelstelling een evenwicht in de productie en een verlaging van de financiële lasten. België is gelukkig met dit werkstuk.
De prijsmaatregelen, die noodzakelijk zijn, dienen onmiddellijk behandeld te worden; dit kan echter niet zonder de economische achtergronden te bestuderen. Spreker herhaalde dan ook het voorstel van Minister Heger om het huidige systeem van prijzen te verlengen en inmiddels studie te maken van de sociale en structurele maatregelen. De Ministers van Financiën zullen daarbij een grondige studie van de financiële consequenties wensen. België vraagt om andere goedkopere alternatieven te overwegen.
Inzake de te volgen procedure stelde België een taakverdeling tussen het Comité van Permanent Vertegenwoordigers en het Speciaal Comité Landbouw voor. De technische problemen kunnen zo snel als mogelijk is in het Speciaal Comité Landbouw worden behandeld en de financiële en economische problemen kunnen worden voorgelegd aan ad hoc groepen. Het Comité van Permanent Vertegenwoordigers kan dan een synthese geven ter voorbereiding voor de behandeling in de Raad.

Minister Heger stelde een aantal vragen:

- welke invloed zal de verbetering van de landbouwstructuur hebben op de productieomvang van de landbouw?

- zal de nationale souvereiniteit van de Lidstaten niet leiden tot verschillende vormen van structuurbeleid in de grensgebieden tussen twee Lidstaten?

- welke zijn de consequenties van een vrije vestiging van landbouwers over de gehele Gemeenschap?

Minister Witteveen stelde dat de aanleiding voor dit Memorandum is geweest de groeiende zorg voor de financiële consequenties van de overschotten en de vraag of het landbouwbeleid in de Gemeenschap wel op het goede spoor is. Daarom is beraad in de Raad hierover gewenst. Wanneer het doorgaat, worden de financiële consequenties van dit beleid onaanvaardbaar voor de Gemeenschap en de Lidstaten.

Het probleem van de groei van de productie en van de overschotten kan niet los worden gezien van de prijzen. Het is derhalve noodzakelijk in de sfeer van het markt- en prijsbeleid te zoeken naar consequenties en alternatieven, welke de financiële consequenties van het beleid binnen bepaalde grenzen houden.
Dit heeft stellig politieke consequenties, maar de noodzaak dwingt hiertoe. Spreker was teleurgesteld, dat in de documenten nauwelijks een bijdrage te vinden is voor de oplossing van het financiële probleem. Zowel de structuurplannen op de middellange termijn als de markt- en prijsvoorstellen leiden tot grote stijging van de financiële lasten, welke onmogelijk zijn te verwerken in onze nationale begroting.

De structuurvoorstellen vragen veel aandacht, gezien de groei van de agrarische productie, welke zich in de komende jaren zeker zullen voortzetten. Spreker achtte het structuurbeleid een nationale zaak. Het is niet duidelijk waarom de voortzetting van de omscholing van arbeidskrachten uit de landbouw nu zoveel gemeenschappelijke verantwoordelijkheid kan vergen. De buitengewoon grote financiële lasten kunnen het structuurplan moeilijk realiseerbaar maken. Wil de discussie hierover vruchtbaar zijn, dan zal vooropgesteld moeten worden dat de financiële bijdragen hiervoor niet te hoog mogen zijn. Spreker wilde bij de behandeling van het Memorandum het markt- en prijsbeleid losmaken van de structuurvoorstellen. Er bestaat veel zorg over de financiële consequenties daarvan en de discussie van deze voorstellen dient in dit licht te worden gezien.

De lasten van het garantiebeleid zullen stijgen van 1094 miljoen r.e. tot 2080 miljoen r.e. in het komende jaar. Dit is een onmogelijke financiële consequentie; vanaf het begin zal dit de volle aandacht moeten hebben. Minister Witteveen achtte een duidelijke financiële doelstelling gewenst, en wel het voorkomen van een stijging van de financiële lasten in de komende termijn. In dit verband achtte hij een versterking van de gemeenschappelijke preferenties onjuist. Voorts zal nauwkeurig aandacht besteed moeten worden aan de prijspolitiek, waarbij de mogelijkheid van beperking van garanties tot bepaalde hoeveelheden onderzocht kan worden. Uiteraard hebben deze uitgangspunten invloed op de procedure van de behandeling. Hierbij zullen de Permanent Vertegenwoordigers steeds betrokken dienen te worden.

Minister Lardinois bracht het volgende naar voren:

- Spreker was de Commissie erkentelijk voor haar analyse van de structuurproblemen van de landbouw. Daardoor heeft de Commissie bijgedragen tot een grotere bewustwording van de problemen en de eisen, welke aan een moderne ontwikkeling van de landbouw en landbouwbevolking gesteld kunnen worden.

- De analyse van de Commissie ten aanzien van de vermindering van de kwantitatieve omvang van de agrarische beroepsbevolking voor de periode 1970-1980 achtte spreker juist. De afvloeiing van de zelfstandige ondernemers in de voorafgaande periode is niet zo overweldigend geweest als de Commissie wel meent. Gezien de hoge gemiddelde leeftijd van de bedrijfshoofden op dit ogenblik mag tot 1980 op een aanzienlijke afvloeiing en dientengevolge een belangrijke versnelling in de vermindering van het aantal bedrijven gerekend worden. Bovendien nemen de Lidstaten al sociale maatregelen, die daartoe strekken. In grote lijnen gaat de ontwikkeling derhalve reeds in de gewenste richting. Vervolgens maakte Minister Lardinois een aantal critische opmerkingen betreffende het Memorandum.

- Spreker achtte de opvattingen van de Commissie ten aanzien van de moderne landbouwondernemingen en de producenten-organisaties nog al specifiek en niet alleen-zalig-makend. De ontwikkeling in de omvang van de productie-eenheden gaat in het Noorden van de Gemeenschap al in de gewenste richting. Nederland is bereid tot experimenten met M.L.O. en de producenten-organisaties op nationaal vlak.

- De Commissie heeft zich teveel beperkt tot vormen van horizontale samenwerking en de noodzaak van de ontwikkeling van samenwerking in de richting van verticale integratie, welke meer overeenstemt met de huidige ontwikkeling, over het hoofd gezien. Voor dit laatste zullen extra voorzieningen getroffen moeten worden.

- Voorts was spreker van mening dat de Commissie de verantwoordelijkheid van de Overheid voor de omvang van de bedrijven te sterk centraal heeft gesteld. De verantwoordelijkheid ligt naar Nederlandse opvatting veeleer bij het bedrijfsleven zelf. Minister Lardinois twijfelde aan de verwachting van de Commissie, dat door herziening van het beleid, gericht op de verbetering van de productiestructuur de overschotten binnen tien jaar zouden zijn verdwenen en het prijsmechanisme weer tot werking zou zijn gekomen. Spreker was hierover niet optimistisch; gevreesd moet worden voor verdere stimulering van de productie door modernisering en verdere toevoeging van kapitaal. Ook het onttrekken van grond brengt wellicht weinig soelaas, gelet op ervaringen met soortgelijke maatregelen in de V.S. Nederland is bereid deze problematiek zowel nationaal als gemeenschappelijk nader te onderzoeken.

- De prijsvoorstellen voor het komende jaar dienen niet gekoppeld te worden aan het debat over de structuurvoorstellen. Als de prijsvoorstellen niet binnen een maand zijn afgedaan, zal er grote kans op enorme speculaties en op ontwrichting van de export in de zuivelsector zijn.

- Spreker kon instemmen met enige verlaging van de boterprijs. Gecombineerd met een hogere prijs voor magere melkpoeder hoeft deze prijsverlaging nog niet te leiden tot een verhoging van de gemeenschappelijke uitgaven. Spreker was van mening dat magere melkpoeder wel voor een wat hogere prijs op de markt kan worden gebracht.

Staatssecretaris De Koster merkte op dat het handelspolitieke beleid van de Gemeenschap in dit jaar zorgen oproept bij de ontwikkelingslanden, in verband met de grotere graad van zelfvoorziening, die in de EEG wordt nagestreefd. In dit verband citeerde de heer De Koster twee gezegden: "Trade, not aid" en "In der Beschränkung zeigt sich der Meister".

Luxemburg constateerde dat deze Raad fungeert als een nieuwe conferentie van Stresa, nu de Commissie de Lidstaten uitgenodigd heeft om zich te beraden over de landbouwpolitiek. Een belangrijk deel van de bevolking is bij dit beleid betrokken en deze mensen mogen niet onverwacht extra lasten op zich geschoven krijgen.

De ontwikkelingen in de Europese landbouwpolitiek deden in de afgelopen jaren bij de agrarische ondernemers nieuwe verwachtingen ontstaan; dit gaf aanleiding tot investeringen. De Luxemburgse regering heeft nog geen standpunt over de landbouwvoorstellen kunnen bepalen. Op grond van een eerste studie twijfelt men echter of de voorgestelde oplossingen wel zullen bijdragen tot een beter marktevenwicht. Luxemburg vreest dat de Commissie uitging van een te optimistische visie op de algemene economische ontwikkelingen. Men is bevreesd voor de kosten van deze voorstellen; het wordt betreurd dat de Commissie daarvoor geen afdoende aanduidingen heeft verstrekt. Luxemburg is van oordeel dat de Raad met spoed een besluit moet nemen over de prijzen voor de landbouwproducten en over de afzetmogelijkheden.

Minister Debré gaf een nadere precisering van het Franse standpunt ten aanzien van de gemeenschapspreferenties; in 1966 werd namelijk 60% van de totale agrarische productie ingevoerd. De producten van tropische oorsprong vormden daarvan slechts een kleiner deel. Het is niet aanvaardbaar dat er een aanval op gemeenschapspreferenties voor de landbouwproducten wordt gedaan. Dit hoeft niet te betekenen dat de Gemeenschap de landbouwproducten uit de ontwikkelingslanden zal uitsluiten.

De heer Mansholt beantwoordde vervolgens enige vragen:

- De Commissie zal nadere aanduidingen van de kosten van verschillende maatregelen kunnen verstrekken, naar mate de discussie over de opzet van deze maatregelen zal zijn gevorderd.

- Minister Witteveen berekende voor het volgende jaar een kostenbedrag voor het marktbeleid van 2080 miljoen r.e. De Commissie kwam op 2,3 miljard; de Commissie heeft de kosten van haar voorstellen daarmede reeds nader willen aangeven. Wanneer Minister Witteveen streeft naar een zekere plafonnering dan is het noodzakelijk duidelijk aan te geven op welke wijze dit dient te geschieden.

- Minister Heger raakte een teer punt aan, door te spreken over het effect van structuurverbetering op de productiebeheersing. De Commissie acht stabiele prijzen voor 3-4 jaren een belangrijke bijdrage daartoe. De bedrijfsvergroting geeft een kans op minder intensieve productie.

- Ten aanzien van de prijzen 1969/70 dringt de Commissie op spoed aan, opdat de producenten zullen weten, wat het beleid zal zijn. De heer Mansholt verwees naar de suggestie van Minister Heger om de huidige prijzen met een jaar te verlengen. De Raad zal daarover zo vlug mogelijk een uitspraak moeten doen. De suikerproducenten moeten over enkele weken zekerheid hebben en in de zuivelsector zijn de maatregelen eveneens urgent. Daarover dient uiterlijk in februari door de Raad een besluit te worden genomen. De Commissie is van mening dat het geheel van de nu geldende prijzen moet worden verlengd, zodat de bestaande situatie voor een jaar wordt bevroren. In juni zal de Commissie dan met nieuwe prijsvoorstellen komen voor 70/71. De Commissie ziet alle maatregelen als één geheel; het hele pakket van beleidsaspecten dient als zodanig te worden behandeld om urgente problemen op te lossen.

Staatssecretaris De Koster bestreed de opmerking van Minister Debré betreffende de omvang van de invoer van agrarische producten, door te verwijzen naar de cijfers van de zelfvoorzieningsgraad binnen de Gemeenschap (doc. COM/68 1000 B bijl. 1 A).

Minister Debré sprak dit tegen op grond van de gegevens over de ontwikkeling van de invoer van landbouw-producten (tabel 10 blz. 26 van doc. COM/68 1000 D). Het probleem van de communautaire preferenties speelt een rol bij het ontstaan van overschotten binnen de EEG o.a. voor mais en zuivelproducten.

Staatssecretaris von Dohnanyi wees erop dat er bij de invoer binnen de Gemeenschap belangrijke verschillen bestaan voor voedingsmiddelen en voor industriële producten, want voor de voedingsmiddelen ligt het interne prijsniveau vaak boven de wereldmarktprijs. Duitsland legt de nadruk op twee punten:

1. het zeer grote belang van de handelspolitieke aspecten, rekening houdend met het producerend vermogen en de aanpassingsmogelijkheden van derde landen;

2. de gemeenschapspreferenties zijn in andere sectoren niet groter dan die voor de landbouwproducten.

Minister Debré wilde de werledmarkt voor agrarische producten bij dit debat buiten beschouwing laten, als zijnde geen economische markt. Het gemeenschappelijke regiem voor landbouwproducten is niet gelijk aan het regiem voor industriële producten, waarvoor volstaan kan worden met een snelle interne afschaffing van douanerechten en een fiscale harmonisatie. Bij de landbouw bestaat de noodzaak van een aanvullende oriëntering over speciale aspecten van het beleid.

De handel met derde landen is ten nauwste betrokken met het interne gemeenschappelijke beleid.

Staatssecretaris von Dohnanyi wees erop dat er voor de landbouwproducten wel een vorm van ingebouwde gemeenschapspreferenties bestaat. Het is wel duidelijk, dat voor de landbouwproducten niet kan worden volstaan met alleen een aanpassing van het heffingenstelsel. Spreker deelde niet de mening van Minister Debré dat de invoerbeheersing de juiste methodiek is voor het interne marktvraagstuk. Wel moeten de financiële problemen van de Lidstaten inzake het landbouwbeleid binnen de Gemeenschap streng worden gecoördineerd en moet een gemeenschappelijk financieel beleid worden voortgezet.

In het debat over de verder te volgen procedure deed de voorzitter een compromisvoorstel. In het kort hield dit in:

1. De vaststelling van de prijzen 1969/1970 wordt zo spoedig mogelijk, en in ieder geval vóór 1 april 1969, door de Landbouwraad besproken, na voorbereiding door het CSA, met medewerking van financiële experts;

2. Het structuurbeleid zal worden behandeld door de Raad in algemene samenstelling, na voorbereiding door het Comité van Permanent Vertegenwoordigers, o.m. bijgestaan door hun financiële werkgroep;

3. Vraagstukken betreffende prijzen en overschotten zullen worden behandeld door de Landbouwraad, na voorbereiding door het CSA, bijgestaan door financiële experts. Op verzoek van één Lidstaat kan een dergelijk vraagstuk op de agenda van de algemene Raad worden geplaatst. De voorbereiding geschiedt dan door het Comité van Permanent Vertegenwoordigers.

Minister Höcherl verzette zich tegen een wijziging in de tot nu toe gevolgde procedure. Naar zijn mening moest ook het structuurbeleid worden behandeld in de Landbouwraad, waarna een Raad in meer algemene samenstelling besluiten kan nemen voorzover het beleid ook andere dan landbouwaspecten betrof.

Minister Lardinois kon met zijn Duitse collega meevoelen, maar was toch bereid het voorstel van de voorzitter in overweging te nemen. Het structuurbeleid had ook andere dan landbouwaspecten. De financiële experts moesten ook het woord kunnen voeren.

De behandeling van specifieke landbouwvraagstukken van het structuurbeleid moest worden voorbereid door het CSA. Hun rapport kon door tussenkomst van het Comité van Permanent Vertegenwoordigers aan de Raad worden aangeboden. De Minister diende een amendement van deze strekking in.

Staatssecretaris Lahr werd gesteund door Staatssecretaris De Koster, dat overal waar financiële experts worden ingeschakeld, hetzelfde moet gelden voor handelspolitieke deskundigen. Ook Italië had deze opvatting.

Minister Höcherl bleef alleen staan in zijn verzet en aanvaardde tenslotte na enige onbelangrijke amendementen het compromis van de voorzitter, inclusief de amendementen-Lardinois en -Lahr.

De conclusie van het debat luidt dus als volgt:

1. Er doet zich een dringend probleem voor dat zich ook zonder het Memorandum van de Commissie over de hervorming van de landbouw zou hebben voorgedaan: de vaststelling van de prijzen voor het verkoopseizoen 1969/70.

Dit probleem zal zo spoedig mogelijk en in ieder geval vóór 1 april 1969 door de Raad van Ministers van Landbouw worden besproken; de werkzaamheden van deze Raad zullen worden voorbereid door het Speciaal Comité Landbouw, met medewerking van financiële en handelspolitieke deskundigen.

2. In het kader van het Memorandum van de Commissie dient een onderscheid te worden gemaakt tussen:
a) de vraagstukken betreffende het structuurbeleid, de economische en sociale politiek, alsmede het financiële beleid. Deze vraagstukken zullen door de Raad van Ministers in zijn algemene samenstelling worden behandeld; de werkzaamheden van deze Raad zullen worden voorbereid door het Comité van Permanent Vertegenwoordigers, o.m. bijgestaan door zijn Groep voor financiële vraagstukken en door de handelspolitieke werkgroep.
De specifieke landbouwvraagstukken worden voorbereid door het Speciaal Comité Landbouw en door tussenkomst van het Comité van Permanent Vertegenwoordigers aan de Raad aangeboden.

b) de vraagstukken betreffende de prijzen en de overschotten. Deze vraagstukken zullen worden behandeld door de Raad van Ministers van Landbouw, waarvan de werkzaamheden zullen worden voorbereid door het CSA, bijgestaan door financiële en handelspolitieke deskundigen. Iedere Lidstaat kan evenwel op elk willekeurig ogenblik verzoeken om opneming van deze vraagstukken in de agenda van de Raad in zijn algemene samenstelling. In dat geval worden de werkzaamheden van deze laatste Raad voorbereid door het Comité van Permanent Vertegenwoordigers.

10. <u>Veredelingsverkeer zuivelproducten</u> (doc. R/119/69)

De Italiaanse delegatie deelde mede dat een onderzoek naar het loonveredelingsverkeer aantoonde dat dit vorig jaar in Italië van beperkte omvang was. Italië wil de beslissing van de andere Lidstaten nu niet meer in de weg staan. Aangezien Italië niet voor het voorstel kan zijn, zal Italië zich van stemming onthouden, onder de voorwaarde dat deze verordening geen precedent zal worden.
De Raad keurt daarop het voorstel goed; de verordening zal in werking treden op 1 februari 1969 en zal niet van betrekking zijn voor vergunningen, die vóór 17 januari 1969 werden afgegeven. Italië onthield zich van stemming.

11. Rapport van het Comité voor Begrotingspolitiek inzake de verbetering van de budgetaire mechanismen in de Gemeenschap (doc. R/114/69)

Minister Strauss gaf een overzicht van de inhoud van het rapport en van de gedachtenwisseling die daarover tijdens de conferentie van de Ministers van Financiën te Garmisch Partenkirchen op 13 januari j.l. reeds had plaatsgevonden.

Besloten werd het rapport toe te zenden aan het Comité van Permanent Vertegenwoordigers met het verzoek zijn standpunt ten aanzien van de in dit rapport vervatte voorstellen aan de Raad te doen toekomen vóór de volgende Raadsvergadering.

12. Toetredingsverzoeken

Zie berichtgeving langs andere weg.

13. Interne ontwikkeling van de Gemeenschap

De voorzitter van het Comité van Permanent Vertegenwoordigers verklaarde dat geen verdere voortgang kon worden geboekt bij de behandeling van dit onderwerp. Het document van de Commissie, dat een opsomming moet geven over alle beslissingen en maatregelen, die voor het einde van de overgangsperiode moeten worden getroffen, wordt eerst in de tweede helft van februari verwacht. Pas dan kan het dossier ten behoeve van de Raad worden gecompleteerd.

Wel heeft het Comité nog gesproken over de Europese N.V. Noch over de interne procedure, d.w.z. de wijze waarop binnen de Zes het statuut kan worden geredigeerd, noch over de externe procedure, n.l. over de contacten met candidaat-leden, is enige vooruitgang geboekt ten opzichte van de laatste Raadszitting. Het Comité zal echter zijn werkzaamheden voortzetten.

Ambassadeur van der Meulen betreurde namens de Belgische delegatie dat het document van de Commissie zo lang uitblijft. Het wordt hoog tijd dat de Raad zich over een groot aantal belangrijke punten kan uitspreken, die het mogelijk moeten maken de douane-unie te completeren en de overgang naar de economische unie tot een goed succes te brengen. Hij verwees daarna naar het document dat de Belgische delegatie op 15 november j.l. heeft aangeboden (doc. R/2023/68). Daarin is duidelijk uiteengezet voor welke enorme taak de Raad en de Lidstaten in 1969 staan.

De voorzitter concludeerde dat het Comité van Permanent Vertegenwoordigers aan de hand van het document, dat de Commissie nog zal indienen, en rekening houdend met de wensen, die door de Belgische delegatie waren geuit, zijn werkzaamheden zou voortzetten, zodat de Raad in een volgende vergadering een duidelijk overzicht heeft over de problemen, die hem in de komende maanden te wachten staan.

14. Diversen

- Kalender van werkzaamheden

Normale Raad

De data van de eerstvolgende Raadszitting zijn vastgesteld op 3 en 4 maart a.s.

- Handelsaccoord Frankrijk - Sovjet-Unie

Staatssecretaris De Koster deelde mede dat van Nederlandse zijde de kwestie inzake het voornemen van Frankrijk om een handelsaccoord af te sluiten met de Sovjet-Unie, waarvan de looptijd de datum van inwerkingtreding van de gemeenschappelijke handelspolitiek zou overschrijden, op de agenda van de volgende Raadszitting zal worden geplaatst. Het Comité van Permanent Vertegenwoordigers zal deze kwestie nader bekijken.